**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

**РЕФЕРАТ**
**кваліфікаційної роботи**
**на здобуття освітнього ступеня бакалавр**
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»

на тему: **«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ВІДКРИТТЯ ВЛАСНОЇ СПРАВИ З ВИКОРИСТАННЯМ 3D ТЕХНОЛОГІЙ У БУДІВНИЦТВІ»**

**Виконавець:**
студент ФЕУП
Станєва Юлія Валентинівна _____
/підпис/

**Науковий керівник:**
д.е.н, професор
Сментина Наталія Валентинівна _____
/підпис/

Одеса 2020

# ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

***Актуальність теми.*** Створення власної справи – це завжди величезний ризик і подолання опору, що неминуче виникає при народженні нового. Створюючи власну справу, потрібно знати, що це не тільки можливість користуватися благами, які пророкує це починання, а й нести відповідальність за її функціонування, розвиток, виживання. Підприємцем практично може стати будь-яка людина - інженер, економіст, технік, продавець, винахідник, службовець, робітник, викладач, студент тощо. Але залишитися підприємцем зуміють лише ті, хто нестандартно мислить, має силу волі, цілеспрямованість, велику працездатність, націленість на пошук нового, тобто ті, хто у підприємницькій діяльності вбачають сенс усього свого життя.

Відкрити власну справу, тобто організувати своє підприємство нелегко. Кожне таке рішення приймається, виходячи із конкретної економічної ситуації і тому воно унікальне. Але все ж в усіх подібних рішеннях є дещо спільне – вони передбачають відмову від способу життя, що склався, на користь створення бізнесу.

Останнім часом особливої популярності набули 3D технології. Однією зі сфер їх застосування є будівництво. Об’єктами 3D-будівництва можна задовольнити попит на житло, який швидко зростає. 3D-будівництво – технологія, що об’єднує у собі багато важливих ознак, які виступають перевагами перед класичним методом будівництва. Використання даних технологій надає змогу звести будинок за усіма екологічними вимогами, при цьому зробити це у вкрай короткі терміни. Тому в даній роботі буде зроблена спроба оцінити можливість відкриття власної справи у сфері 3D будівництва та провести економічне обґрунтувати доцільності запровадження такого проекту в Україні.

Питання організації та планування підприємницької діяльності розглядатися у наукових працях багатьох науковців. Необхідно відмітити роботи таких дослідників як: Доброва Н. В., Осипова М. М., Сментина Н. В., Тарасюк С.Г., Лаврів Л. А., Кучеренко В. Р., Карпов В. А., Маркітан О. С. та ін. Вище-зазначені науковці у своїх роботах досліджують основні принципи, методики бізнес-планування та організації підприємницької діяльності.

***Мета кваліфікаційної роботи*** – теоретичні, методичні та прикладні аспекти започаткування власної справи у сфері 3D будівництва.

Означена мета зумовила необхідність вирішення таких завдань:

- розглянути основні аспекти бізнес-ідеї започаткування власної справи з 3D будівництва;
- дослідити умови організації та здійснення підприємницької діяльності в Україні у сфері 3D будівництва;
- обґрунтувати вибір організаційно-правової форми та системи оподаткування новостворюваного бізнесу;
- здійснити аналіз ринку сфери 3D будівництва;

- оцінити конкурентні переваги бізнесу;
- сформувати витрати на створення бізнесу;
- розрахувати прибуток, який генерує проект;
- оцінити економічну ефективність проекту;
- визначити проектні ризики та розглянути шляхи їхньої мінімізації;

***Предмет дослідження*** – бізнес-проектування започаткування власної справи з 3D будівництва.

***Об'єкт дослідження*** – процес обґрунтування доцільності відкриття власної справи з 3D будівництва у м. Одеса.

***Методи дослідження***. У кваліфікаційній роботі використовувались такі методи: загальнонаукові: аналогія, системний аналіз, формалізація; логічної абстракції: аналіз і синтез, індукція та дедукція; економіко-статистичного аналізу: табличний, графічний, класифікації; маркетингові: SWOT-аналіз, PEST-аналіз, спостереження.

***Інформаційна база дослідження***. Інформаційною базою дослідження слугували наукові публікації, зокрема монографічні видання українських і зарубіжних учених, матеріали наукових конференцій, звіти та аналітичні матеріали відповідних державних органів, агентств та ін.

***Структура та обсяг роботи***. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (32 найменування) та 1 додатка. Загальний обсяг роботи становить 85 сторінок. Основний зміст викладено на 79 сторінках. Робота містить 16 таблиць, 10 рисунків.

## ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «***Загальна концепція організації власного бізнесу у сфері 3D будівництва***» розглядаються теоретичні засади започаткування власної справи у галузі 3D будівництва: розглянуто бізнес-ідею щодо створення студії; визначаються умови організації та здійснення підприємницької діяльності в Україні у індустрії 3D будівництва; обґрунтовано організаційно-правову форму та систему оподаткування майбутнього бізнесу.

У другому розділі «***Аналітична оцінка можливості будівництва з використанням 3D технологій***» проаналізовано сучасний стан ринку у сфері 3D будівництва; визначені конкурентні переваги створюваного бізнесу; розраховані витрати на створення та функціонування студії.

У третьому розділі «***Економічне обґрунтування доцільності відкриття власної справи з використання 3D технологій***» спрогнозовано прибуток від діяльності бізнесу. Здійснено оцінку економічної ефективності проекту. Проаналізовано можливі ризики та заходи для їх мінімізації.

# ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити наступні основні висновки.

1. Бізнес-ідея започаткування власної справи у сфері 3-D будівництва є актуальною. Прогноз вчених про розвиток демографічної ситуації в найближчі 20 років вказує на бурхливе зростання населення планети. Це може стати серйозним випробуванням для урядів багатьох країн у забезпеченні підростаючих поколінь комфортними умовами життя, в першу чергу житлом. Найбільш вірогідним шляхом вирішення наростаючої проблеми є застосування 3D технологій: будівельних принтерів. Саме це рішення дозволить задовольнити швидко зростаючу потребу широких верств населення і забезпечити тих, хто гостро потребує житла. Оптимізм обгрунтований підтвердженнями з різних джерел: у порівнянні з традиційними технологіями використання 3D принтерів при зведенні будинків дозволить економити на затратах до 80%, а час будівництва скоротити на 60-70%.

2. Якщо мова йде про використання 3D-принтера для виробництва будівельних матеріалів, то така діяльність підпадає по КВЕД як поліграфія і не потребує ліцензії. Допомогти громадянам України у створенні власного бізнесу можуть державні програми. Центр зайнятості надає грошову допомогу згідно представленого бізнес-плану для відкриття власної справи. Для цього функціонує державна програма «Допомога починаючим підприємцям».

3. Компанія з 3D-будівництва, яка створюється, буде мати таку назву «S.Y.-studio 3D». Дана компанія буде розташована за адресою: м. Одеса, на вул. Єкатерининська 27/1.

Місце розташування обумовлено тим, що компанія «SY-studio 3D» розташована в центрі Одеси, а саме в торгово-офісному центрі «Кадорр» на вулиці Єкатерининська, що є дуже зручним для будь-якого клієнта і для подальшого розвитку компанії. Площа приміщення дозволяє розташувати 3D-принтер, зберігати матеріали і вести перемовини з клієнтами.

4. Нновостворюваний бізнес, а саме з 3D будівництво буде мати статус фізичної особи-підприємець, який буде працювати на загальній системі оподаткування. У разі прийняття на роботу працівників підприємець укладає трудовий договір для офіційного працевлаштування з відшкодуванням податків до бюджету.

5. SWOT-аналіз дозволив виявити конкурентні переваги та загрози щодо застосування 3D технологій у будівництві. До сильних сторін було віднесено: відносно точний процес, швидкість будівництва, автоматизація процесів будівництва, екологічність. Але було виявлено і слабкі сторони: висока ціна принтера, потреба у фахівцях, які проектують зовнішній вигляд будинку.

6. Для реалізації проекту – відкриття студії, було вирішено взяти приміщення в оренду.

Загальна сума інвестицій на відкриття студії у сфері 3D будівництва складатиме 602 300 грн грн. Для фінансування проекту створення студії будуть

використовуватись кредитні кошти, у розмірі 169 300 грн, які будуть отримані у банківській установі Райффайзен Банк Аваль, який надасть кошти у кредит на 5 років (що є максимальним терміном) під 23% річних.

Поточні витрати за рік на функціонування студії складатимуть 891156,0 грн. Найбільшу частку займають такі статті: обслуговування кредиту и нарахована заробітна плата з ЄСВ.

7. Прибуток від реалізації складає 1934,6 тис. грн. Слід зауважити, що цей показник буде відтворюватися у випадку наявності даної кількості замовлень. Відповідно цей показник не може бути здійсненим у перший або другий місяць роботи. У найкращий ситуації це показник третього місяця роботи студії, адже він розрахований, спираючись на виробничі можливості персоналу і 3D принтера. Наскільки маленьким або великим буде результат роботи у перші 2 місяці, залежить від маркетингу підприємства, у більшості від реклами.

8. Проведені розрахунки показників дозволяють зробити висновок відносно ефективності проекту. Оскільки, NPV > 0, інвестиційний проект є вигідним для підприємства-інвестора. За три роки функціонування проекту грошовий потік не лише задовольняє очікування інвестора у відношенні щодо одержання доходу, а й перевищують очікувані доходи на 132,97 тис. грн.

Внутрішня норма рентабельності свідчить, що при ставці 95% сумарні дисконтовані вигоди дорівнюють сумарним дисконтованим витратам. Тобто IRR є ставкою дисконту, при якій NPV проекту дорівнює нулю.

Коефіцієнт вигід/витрат свідчить, що на 1 грн. теперішньої вартості вкладених коштів у проект підприємство отримає 6,14 грн. теперішньої вартості доходу.

Індекс прибутковості > 0, що теж вказує на ефективність проекту.

9. Було визначено ризики, які притаманні даному виду бізнесу та розроблено рекомендації щодо зменшення їх негативного впливу на реалізацію проекту.

Таким чином, реалізація запропонованого проекту – створення студії 3-D Будівництва «S.Y.-studio 3D» доцільна для інвестування.

## АНОТАЦІЯ

**Станєва Ю. В. «Економічне обґрунтування відкриття власної справи з використанням 3-D технологій у будівництві».**

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавр зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2020.

У роботі розглядаються теоретичні засади започаткування власної справи у сфері 3-D будівництва а саме: розглянуто бізнес-ідею започаткування підприємницької діяльності у даній сфері; досліджуються умови організації та здійснення підприємницької діяльності в Україні у сфері 3-D будівництва, з

урахуванням вимог нормативно-правових актів обґрунтовано вибір організаційно-правової форми бізнесу та системи оподаткування.

Проаналізовано конкурентне середовище на ринку 3D будівництва та визначені внутрішні конкурентні переваги створюваного бізнесу.

Запропоновано проект створення власної справи у сфері 3D будівництва. Сформовано стартовий капітал на реалізацію проекту, розраховані поточні витрати та спрогнозовано прибуток від реалізації проекту. Здійснено економічне обґрунтування доцільності реалізації проекту, охарактеризовані можливі ризики реалізації проекту та шляхи їх мінімізації.

***Ключові слова:*** будівництво, 3D друк, принтер, 3D будівництво, проект,
прибуток, витрати, ефективність, доцільність, ризик.

## ANNOTATION

**Staneva J. «Economic justification of starting of own business in building sphere which uses 3D technologies».**

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in speciality 076 «Entrepreneurship, Trade and Exchange Activity» under the programme «Economics and Business Planning». – Odessa National Economic University. – Odessa, 2020.

The paper considers the theoretical principles of starting your own business in the field of 3D construction, such as the business idea of starting a business in this area. The conditions of organization and implementation of business activities in Ukraine in the field of 3D construction taking into account the requirements of regulations have been studied as well as the choice of organizational and legal form of business and taxation system has been substantiated.

The competitive environment in the 3D construction market has been analyzed and the internal competitive advantages of the created business have been determined.

The project of creation of own business in the field of 3D construction has been offered. The start-up capital for the project implementation has been formed, the current costs have been calculated and the profit from the project implementation has been forecasted. The economic substantiation of expediency of realization of the project has been carried out, possible risks of realization of the project and ways of their minimization have been characterized.

**Keywords**: construction, 3D printing, printer, 3D construction, project, profit, costs, efficiency, feasibility, risk.